

DNES Vedoucí redakce: Ivana Faryová
Regionální obchodní manažer:
Martin Uttner
Inzerce: 225 063 452

AMC, Karla Engliš 519/11, Praha 5
tel.: 225 061 111, redcech@mfdnes.cz
Předplatné a distribuce: 225 555 522
predplatne@mafra.cz

Praha

Kde žil hřebec sv. Václava

Na místě s tisíciletou historií tvořil Myslbek i Aleš. Brandejsův statek se dnes rozpadá

Ivo Horváth
redaktor MF DNES

SUCHDOL Budoucí chovatelé koní se tady učí praktickým dovednostem. Na „důchod“ sem přicházejí slavní koně, jakým byla i dvojnásobná vítězka Velké pardubické z let 2007 a 2008 klisna Sixteen, která uplynulý čtvrtek ve věku dvaceti let v Suchdole zemřela.

To je Brandejsův statek v Suchdole. Objekt s dlouhou historií patříří hlavnímu městu bohužel chátrá, zejména jeho část, kterou nevyužívá nájemce statku - Česká zemědělská univerzita (ČZU).

S Brandejsovým statkem je spojen i další významný kůň, jehož podoba je velmi dobře známá z Václavského náměstí. Hřebec Ardo ze suchdolského dvora totiž sloužil jako předloha koně ze sousoší se svatým Václavem a dalšími českými svěťci. Vybral si jej autor sochy Josef Václav Myslbek, který v Suchdole tvořil.

Kromě něj na Brandejsově statku v letech 1877-1879 žil a pracoval Mikoláš Aleš, který zde pro Národní divadlo vytvořil cyklus dvanácti lučet Vlast.

V lese Luboca

O Brandejsově statku pojednává aktuální výstava v prvním patře úřadu městské části na Suchdolském náměstí, která skončí 11. září. Jejimi autory jsou suchdolští občané Helena Bínová, Josef Jánský a Bohumil Sommer, kteří projevují o osud statku obavy.

Výstavní panely zachycující nejhlubší historii přímo s dvorem nesusouvisejí, ale pojednávají o archeologických nálezích z celého území Suchdola. Jeden ze zajímavých nálezů učinili archeologové na konci 50. let minulého století. V době výstavby areálu tehdejší Vysoké školy zemědělské objevili pazourkové nástroje z doby neolitické (z let 4900 až 4200 před naším letopočtem).

Samotný vznik suchdolského dvorce je připisován umístění v nekdějším lese Luboca.

Na konci 9. století u cesty směřující na Levý Hradec vznikla nejprve lovecká chatrč a později myslivna. Na nejstarší známou písemnou zmínku si ale Suchdol musel počkat - ta je z roku 1045. Dokument informuje, že majitelem suchdolského dvora se stává klášter panen benediktinek u Svatého Jiří na Hradčanech.

Psal se rok 1899 Na archivním snímku ještě zdobí zámček z areálu Brandejsova statku věžička. Na její obnovu by měla pamatovat budoucí rekonstrukce. Foto: Archiv Josefa Jánského

Bez věže, ale s novou střechou Stav zámčeku je sice špatný, nicméně výrazné degradaci by měla zabránit relativně nová střecha.

Označení Brandejsův statek je mnohem mladší a navíc ani není zcela přesné - Alexandru Brandejsovi, českém statkáři a podnikateli, ve skutečnosti dvůr nikdy nepatřil. Jako nájemce tam žil a hospodařil v letech 1874-1899 a právě do této doby se datuje zmíněná tvorba sochaře J. V. Myslbeka či malíře Mikoláše Aleše.

Střecha bez věže

Hlavní vjezdová brána Brandejsova statku je dnes z ulice Dvorská. Po pravé straně od vjezdu stojí značně zchátralý přízemní dům, na jehož fasádě je připevněna zábrana, která má pravděpodobně chránit kolenjdoucí před odletujícími kusy střechy. Po vstupu do dvora je o kousek dál po pravé straně vidět

Výuka chovatelů koní V lepším stavu jsou ty části statku, které pro svou výuku využívá Česká zemědělská univerzita. 2x foto: Ivo Horváth

zchátralý objekt zámčeku. Ten má sice celkem novou střechu, ale v porovnání s historickými snímky mu chybí věžička - byla zchátralá a při opravě střechy se jí už stavaři rozhodli neopravovat.

Výuku předmětů „Výcvik koně a jezdeckví“ a „Základy chovu koní a jezdeckví“ má na Brandejsově statku za ČZU na starosti odborná asistentka Lucie Starostová. Redaktora MF DNES provedla po části areálu, kterou škola pro své potřeby využívá. Stáje jsou udržované a v poslední době dokonce přibyla jízdnárna v podobě obřího stanu. „Postavili jsme ji před osmi lety, konstrukce je bez základů a kdykoli se dá přesunout jinam, pokud by náš zdejší pronájem skončil,“ vysvětluje Starostová.

O koně nepečují pouze studenti s odbornou asistentkou. „Máme tady také dvě profesionální ošetřovatelky, protože práce tady začíná v půl osmé ráno a končí v devět večer,“ vysvětluje garantka odborných předmětů.

Hledání ekonomického smyslu

Na otázku, co s Brandejsovým statkem včetně jeho opuštěné části bude, nemá vedení univerzity jednoznačnou odpověď. „Komunikujeme na všech možných úrovních. Na jednu stranu mluvíme o tom, jak tuto kulturní památku zachránit, ale jde o to, aby to mělo i nějaký ekonomický účel. My jako univerzita statek udržujeme v průměrném stavu, i když finančně nedosáhneme na vše, co bychom si přáli. S magistrátem se musíme dohodnout na účelu, který bude odpovídat moderním trendům,“ vysvětluje ředitel odboru vnějších vztahů ČZU Jakub Kleindienst.

Univerzita měla pronajatou část budov a areálu statku od roku 2007, rada hlavního města na konci roku 2018 schválila novou nájemní smlouvu a škola má v nájmu již celý statek za osm set tisíc korun ročně. Smlouva byla uzavřena na období dvaceti let a lze ji prodloužit. „Účelem nájmu je uskutečňování akreditovaných studijních programů a praxe studentů,“ upřesňuje Jakub Mašek, asistent radního pro oblast majetku Jana Chabry (TOP 09).

Autoři výstavy o Brandejsově statku i vedení Suchdola by si přáli, aby část areálu sloužila i pro společenské či kulturní potřeby městské části. S touto možností ale současná podoba nájemní smlouvy nepočítá.

INZERCE

DEN BUDOUCÍCH NADĚJÍ

KDY: v úterý 8. září 2020 od 17:00
KDE: TEMPO PRAHA
(Ve Lhotce 1045/3, Praha 4)

HLEDÁME:

► Do akademie AC Sparta Praha děti ročníku narození 2010-2016

Registruj se online na www.sparta.cz/nabor